

NEWSLETTER PRAWNY

Bartkowiak Wojciechowski
Hałupczak Springer sp. k.

ul. Ząbkowska 31
03-736 Warszawa

PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH W ZWIĄZKU Z COVID-19 EROD ZAPOWIADA PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI

Europejska Rada Ochrony Danych („EROD”) rozpoczęła na początku kwietnia prace nad wytycznymi dotyczącymi **przetwarzania danych osobowych w związku ze zwalczaniem pandemii COVID-19**. W ramach tych prac EROD ma przedstawić wskazówki odnoszące się do:

- wykorzystywania geolokalizacji i innych narzędzi śledzenia,
- przetwarzania danych osobowych dotyczących zdrowia w celach badawczych w kontekście COVID-19,
- przetwarzania danych osobowych przez technologie wykorzystywane do pracy zdalnej.

Prace EROD zbiegły się w czasie z kolejną nowelizacją Specustawy dotyczącej COVID-19 (tzw. Tarczy Antykryzysowej 2.0, przekazanej przez Sejm do Senatu), która przewiduje (w art. 11f), że w okresie stanów zagrożenia epidemicznego, epidemii albo klęski żywiołowej, operator telekomunikacyjny, na żądanie Ministra Cyfryzacji będzie zobowiązany dostarczyć mu dane o lokalizacji telefonów:

- osób chorych na COVID-19 oraz osób pozostających w kwarantannie: dane z ostatnich 14 dni bez konieczności anonimizacji;
- wszystkich użytkowników, niezależnie od zarażenia lub kwarantanny, bez ograniczeń czasowych, przy czym dane muszą zostać zanonimizowane.

Projekt tej nowelizacji przewiduje, że zgoda użytkownika na przetwarzanie i udostępnianie powyższych danych nie jest wymagana.

Projektowane przepisy zdają się wskazywać, że wprowadzony na początku marca wobec osób objętych kwarantanną obowiązek instalowania i używania aplikacji „Kwarantanna” nie jest wystarczający w zwalczaniu epidemii.

Podobne rozwiązania wprowadziły również inne kraje Unii Europejskiej. Jeszcze dalej idącym przykładem jest Korea Południowa, która wdrożyła aplikację śledzącą z kim użytkownik utrzymywał kontakt, w tym, czy miał styczność z osobami zarażonymi – takie działania są jednak niedopuszczalne na gruncie rozporządzenia RODO.

PRAWO DANYCH OSOBOWYCH

Biorąc pod uwagę, że zbieranie i dostęp do danych geolokalizacyjnych jest szczególnie newralgicznym obszarem, opracowywane przez EROD wytyczne mogą okazać się bardzo pomocne nie tylko dla podmiotów zajmujących się przetwarzaniem danych osobowych (administratorów, procesorów), ale również dla producentów aplikacji geolokalizacyjnych, czy oprogramowań do pracy zdalnej - co więcej, zalecenia w tym zakresie mogą posłużyć nie tylko na czas zwalczania pandemii, ale także na przyszłość.

Obecnie, wprowadzanie szeregu zakazów i ograniczeń w różnych obszarach życia społeczno-gospodarczego skłania do pozyskiwania i przetwarzania znacznie szerszego niż dotychczas zakresu danych osobowych.

Europejskie organy ochrony danych osobowych, w tym polski UODO, zgodnie podkreślają, że przepisy o ochronie danych osobowych - przede wszystkim RODO - nie stoją na przeszkodzie w zwalczaniu pandemii. Dostrzegają konieczność przetwarzania danych osobowych w większym niż normalnie zakresie, pod warunkiem jednak bezwzględnego poszanowania poniższych reguł, według których przetwarzanie danych:

- ma podstawę prawną,
- jest proporcjonalne,
- odbywa się zgodnie z zasadą dokładności i minimalizacji – dane osobowe muszą być ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane, np. ograniczenie okresu przechowywania danych do ścisłego minimum,
- z uwzględnieniem obowiązków informacyjnych i wykonywania praw przez osoby, których dane są przetwarzane
- konkretny zakres przetwarzanych danych powinien wynikać z przepisów krajowych.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na kilka szczególnie istotnych obszarów w których przetwarzanie danych odbywa się w znacznie szerszym zakresie niż dotychczas.

JAKIE DANE MOŻE PRZETWARZAĆ PRACODAWCA W ZWIĄZKU Z COVID-19?

- może przetwarzać takie dane, które wiążą się z obowiązkami pracodawcy związanymi ze zdrowiem i bezpieczeństwem pracy, a także z interesem publicznym

Przykłady:

Pracodawca może wprowadzić obowiązkowy pomiar temperatury pracowników w biurze, zbierać informacje, czy pracownicy kontaktowali się z osobami zarażonymi lub będącymi w kwarantannie.

PRACA ZDALNA – O CZYM PRACODAWCA POWINIEN PRZYPOMNIEĆ PRACOWNIKOM?

- Pracując zdalnie należy postępować zgodnie z przyjętą w organizacji procedurą bezpieczeństwa - w zakresie korzystania z urządzeń, oprogramowania, poczty elektronicznej
- Udostępnione do pracy zdalnej urządzenia powinny mieć niezbędne aktualizacje systemu operacyjnego, oprogramowania oraz systemu antywirusowego
- Urządzenia powinny być zabezpieczone wielopoziomowym uwierzytelnianiem
- Należy używać wyłącznie zaufanego dostępu do sieci lub chmury

PRAWO DANYCH OSOBOWYCH

- Konieczne jest szyfrowanie korespondencji mailowej zawierającej dane osobowe
- Login i hasło należy przysyłać odrębnie i w różnej formie komunikacji (np. login e-mailem a hasło SMS-em)

GEOLOKALIZACJA

Specustawa dotycząca COVID-19 z 2 marca 2020 r. nałożyła na osoby objęte kwarantanną obowiązek zainstalowania i używania na urządzeniu mobilnym aplikacji służącej do potwierdzenia wykonywania kwarantanny (z wyłączeniem osób niewidzących lub niedowidzących, a także tych, których telefon nie ma możliwości zainstalowania takiego oprogramowania).

Natomiast trwające prace nad Tarczą Antykryzysową 2.0 przewidują, jak wskazaliśmy wcześniej, dostęp Ministra Cyfryzacji do danych lokalizacyjnych wszystkich użytkowników telefonów komórkowych.

W tym kontekście szczególnie istotne są kwestie, na których ma się skoncentrować EROD, opracowując wytyczne:

- wykorzystanie zagregowanych/zanonimizowanych danych o lokalizacji (np. dostarczanych przez dostawców usług telekomunikacyjnych lub dostawców usług społeczeństwa informacyjnego) oraz skuteczność technik agregacji i anonimizacji,
- wymagane zabezpieczenia w celu zapewnienia przestrzegania zasad ochrony danych, w tym w odniesieniu do zatrzymywania danych, w kontekście korzystania z geolokalizacyjnych lub innych narzędzi śledzenia,
- określenie zaleceń lub wymagań funkcjonalnych dotyczących aplikacji do śledzenia,
- konieczność poddania podjętych środków z góry określonym ramom czasowym ograniczonym do tego, co jest absolutnie niezbędne w określonej sytuacji nadzwyczajnej;

PRZETWARZANIE DANYCH ZDROWOTNYCH W CELU ROZWIJANIA BADAŃ NAUKOWYCH I MEDYCZNYCH ZWIĄZANYCH Z KRYZYSEM COVID-19

W tym obszarze, oprócz wymienionych wcześniej bezwzględnych zasad przetwarzania danych, EROD zwraca szczególną uwagę na:

- konieczność przestrzegania obowiązku informacyjnego i wykonywania praw osób, których dane dotyczą, takich jak prawo do sprzeciwu, czy prawo do usunięcia itp.
- Równie istotne jest w tym obszarze określenie okresu przechowywania i zasad ponownego wykorzystania danych z badań medycznych związanych z kryzysem COVID-19.

PRAWO DANYCH OSOBOWYCH

MAMY NADZIEJĘ, ŻE POWYŻSZE INFORMACJE OKAZĄ SIĘ POMOCNE.
W PRZYPADKU PYTAŃ LUB WĄTPLIWOŚCI UPRZEJMIE PROSIMY O KONTAKT.

Katarzyna Racka
radca prawny

T: 22 584 16 50

M: 538 892 938

E: katarzyna.racka@bwhs.pl

Biuro: Warszawa

Michał Starczewski
aplikant radcowski

T: 22 584 16 50

M: 511 773 447

E: michal.starczewski@bwhs.pl

Biuro: Warszawa